

NATRUE-mærket: Krav til naturlig og økologisk kosmetik

Version 3.7 af 15.12.2017

Opdateret tekst (i forhold til udgave 3.6) er vist fremhævet med gul baggrund.

1. Forord

Dette dokument udgør de kriterier, som kosmetiske produkter må opfylde for at blive certificeret efter NATRUE standarden.

Den fuldstændige baggrundsinformation (kriterier, liste med godkendte stoffer, lister med certificerede produkter og råvarer, FAQ's mv) omhandlende NATRUE mærket er frit tilgængelig på internettet for alle: forbrugere, producenter og andre interessenter på www.natrue.org

1.1 Baggrund

Den seneste udvikling, særligt på området fødevarer – men også i andre industriområder – har eksponeret den voksende betydning af "naturlighed" for forbrugerne. Forbrugerne har ændret vaner og fokuserer i stigende grad på "naturlige" aspekter— også når de køber kosmetik.

Vurderinger at det "naturlige" er imidlertid ikke direkte sammenlignelige mellem fødevarer og kosmetik. Det mest afgørende aspekt af "naturlighed" ved fødevarer inkluderer: forekomst i naturen, kultiveringsform og produktionens sporbarhed, som det afspejles i mangfoldigheden af "naturlige" og "økologiske" mærker. I modsætning hertil er naturkosmetik normalt komplekse sammensætninger af naturlige, og ofte naturligt modificerede råvarer. Derfor må de to grupper af produkter vurderes forskelligt.

Der har nu i en periode eksisteret et antal definitioner og tilsvarende mærker for naturkosmetik på både nationalt og internationalt niveau. Derfor er spørgsmålet, om vi virkelig behøver endnu en definition? Den største udfordring ved udvikling og produktionen af naturkosmetik er ud over udvælgelsen af råmateriale af tilstrækkelig kvalitet, at kunne tilbyde forbrugerne effektive, sikre og sansemæssigt tiltalende produkter af høj kvalitet. Dog kan produkter af denne art ikke altid fremstilles udelukkende af rene, naturlige ingredienser.

Spørgsmålene for kosmetiske produkter er: Hvilke naturlige ingredienser kan anvendes som de er, hvor (fysisk-) kemiske modifikationer synes nødvendige i klart definerede rammer, og hvorledes kan substanser som er "tæt på at være naturlige" vurderes? Kompromiser er til en vis grad nødvendige. Dog skal det sikres, at de er forståelige og gennemskuelige for forbrugeren, samt at forbrugeren informeres i tilstrækkelig grad. Definitionen på 'naturkosmetik' må ikke gøres uforståelig af en række tilsyneladende tilfældige undtagelser og ethvert kompromis skal begrænses til det absolut nødvendige inden for en vel defineret ramme. De til NATRUE-mærket fremsatte kriterier går videre end nogen anden definition af "naturkosmetik" på det europæiske marked vedrørende sammenhæng og fuldstændig gennemskuelighed. Udelukkende naturlige, visse naturidentiske og naturafledte råmaterialer må anvendes i overensstemmelse med nedenstående krav.

1.2 Reguleringer (EU og Internationale standarder)

1.2.1 Kosmetiske produkter: Forordning (EC) Nr. 1223/2009

Alle produkter skal, uafhængigt af formuleringen af et naturkosmetisk produkt, først og fremmest overholde de grundlæggende krav i [kosmetikforordning \(EC Nr. 1223/2009\)](#), specielt hvad angår sammensætning, sikkerhed, effektivitet og mærkningskrav. Derudover er [testning på dyr](#) fundamentalt i modstrid med NATRUE's grundlæggende værdier og etik. Derfor er NATRUE's kriterier udvidet med hensyn til forbuddet mod test af slutprodukter på dyr ifølge kosmetikforordning (EC Nr. 1223/2009) til også at omfatte lande uden for EU.

1.2.2 Økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter.

Økologisk certificerede naturlige ingredienser (Afsnit 2.1) og naturafledte ingredienser (Afsnit 2.3) skal komme fra kontrolleret, økologisk landbrug og/eller fra vildtindsamling, certificeret af et behørigt anerkendt certificeringsorgan eller myndighed i overensstemmelse med en økologisk standard eller regulering, som er godkendt i [IFOAM familien af standarder](#) eller efter denne standard.

1.2.3 Forbud mod anvendelse af Genetisk Modificerede Råvarer, GMOér

Hvad angår GMO, så skal såvel slutproduktet og udgangsmaterialer lige som anvendte enzymer og mikroorganismer leve op til kriterierne i EU's Økologiforordning ([Regulativ EC Nr. 834/2007](#)). Dette krav gælder også for stoffer, som ikke er omfattede af reguleringen (fx ikke-økologiske certificerede ingredienser, ikke-fødevarer og ikke-foder stoffer). Som reference kan der findes et eksemplar af en standardiseret formular til non-GMO [her](#).

Dispensation vedr enzym-oprindelse: Hvor det kan berettiges på grund af den nuværende tekniske mangel på relevante alternativer og/eller af hensyn til forbedret bæredygtighed, kan isolerede enzymer fra rekombinante mikroorganismer (rekombinante enzymer) anvendes til produktion og produktionsprocesser for stoffer, hvor den rekombinante vært dyrkes under regulerede forhold (jfr <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009L0041>) som omfatter enhver efter-produktionsbehandling, der kræves i forhold til stoffets indhold og beskyttelses krav.

1.2.4 Aromatiske naturlige råvarer: ISO standard 9235

I naturkosmetik kan naturlige duftstoffer (fx æteriske olier) som følger [ISO standard 9235](#) anvendes. Dette inkluderer isolater af æteriske olier og æteriske olier rekonstrueret fra disse. Syntetiske, naturidentiske duftstoffer må ikke anvendes i naturkosmetik. De naturlige parfumer skal ligeledes opfylde alle andre krav i NATRUE-kriterierne (Afsnit 2.1) Referer venligst til [her](#) for at se NATRUE parfume-vejledning og et eksempel på et ISO 9235 certifikat findes [her](#).

1.2.5 Detergenter: Regulativ (EC) Nr. 648/2004

Detergenter skal være fuldstændigt biologisk nedbrydelige i overensstemmelse med EU-regulativet vedr. rengøringsmidler ([Regulativ \(EC\) Nr. 648/2004](#)).

Generelt vedrører alle referencer i dette dokument den nugældende EU lovgivning, I lande uden for EU må disse referencer tilpasses de tilsvarende, aktuelle nationale lovgivninger I de lande, hvor produkterne markedsføres.

1.3 NATRUE principper

Et [Raw Material Documentation File \(RMDF\)](#) anbefales udfyldt for at lette kategoriseringen af råvarer. Med henblik på udfyldelse af skemaet kan en forklaring på RMDF findes [her](#). Og et RMDF eksempel for en parfumeråvare [her](#).

1.3.1 Bæredygtighed

Der skal også tages højde for bæredygtighedsaspekter hele vejen gennem værdikæden under hensyn til biodiversitet (udfærdigelse af en bæredygtighedsrapport eller miljøpåvirkningsvurdering af producenterne). Som det er indikeret i [Raw Material Documentation File \(RMDF – faneblad 2a/Certificate of origin\)](#) er et certifikat fra naturbevarende myndighed krævet for et naturligt stof (afsnit 2.1), hvis et startmateriale kommer fra animalske eller botaniske arter, som er underlagt restriktion af Washington-konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter ([CITES](#)), ([Appendix I](#))

1.3.2 Krav til producenter

De konkrete krav, naturkosmetik skal leve op til, omfatter følgende:

- Åbne lister over naturafledte stoffer og naturidentiske stoffer, som er godkendte til brug i naturkosmetik;
- Beskrivelser af tilladte fremstillingsmetoder for naturkosmetik såvel for naturlige, naturafledte som naturidentiske råmaterialer;
- De krævede minimumsniveauer for naturstoffer og naturlige stoffer af økologisk kvalitet, samt maksimumsniveauet for naturafledte råmaterialer i de tre kategorier 'naturkosmetik', 'naturkosmetik med økologisk andel', og 'økologisk kosmetik',
- Kriterier for emballage og visse bærermaterialer.

1.3.3 Krav vedrørende brugen af NATRUE mærket:

Certificering af produkter på baggrund af NATRUE's kriterier for naturlig og økologisk kosmetik er mulig uafhængigt af evt. medlemskab i NATRUE eller andre organisationer. For at kunne anvende NATRUE-mærket, er det nødvendigt, at mindst 75% af alle kosmetikprodukter i en defineret produktserie med samme varemærke (eller varemærke- undergruppe, hvis denne varemærke-undergruppe er specifikt udviklet til at kvalificerer den natur- og økologiske kosmetiske line af allerede eksisterende varemærke) er NATRUE-certificerede. Disse krav gælder ikke for råvarer. Referer venligst til kapitel 2 i [NATRUE Label Usage Agreement for finished products](#).

Hvis virksomhed ønsker at producere produkter, som er certificeret med en anden natur- og økologisk kosmetisk standard, så gælder følgende regler for beregningen af 75 % grænseværdien, som krævet for at opnå NATRUE certificering: Produkterne som er certificeret med en anden natur- og økologisk kosmetik standard inkluderes i de 75 %, men kun de første to år af certificeringen – dette er for at opnå en lettere overgang til NATRUE-mærket. Efter disse første to år skal de 75 % kun gælde NATRUE-mærkede produkter. Dobbelt-mærkning er tilladt så længe ovenstående krav er overholdt. Andre certificeringsstandarder for natur- og økologisk kosmetik, som kan tælles med i de 75 %, er dem, som er verificeret af en autoriseret kontrol-enhed i overensstemmelse med denne anden standard.

Disse krav gælder ikke kosmetiske råvarer. Referer venligst til [NATRUE Label Usage Agreement for raw materials](#) for detaljer herom.

2 Definitioner af tilladte ingredienser og processer

Ud over *vand*, som er den basale og derfor ofte største bestanddel i kosmetiske formuleringer, er kemisk umodificerede *naturlige ingredienser* (*naturstoffer*, fx fedtstoffer, vand-alkohol planteekstrakter) sædvanligvis hovedbestanddelen i det færdige produkt, hvis det betegnes som et "naturkosmetisk produkt". De anvendte kemisk umodificerede naturlige ingredienser bør så vidt muligt være af økologisk kvalitet. Som reference kan NATRUE vejledning til klassificering af stoffer findes [her](#).

2.1. Naturlige stoffer

Naturkosmetik er produkter, som – i henhold til afsnit 2.2 og 2.3 – produceres af udelukkende **naturlige stoffer**. **Naturlige stoffer** er stoffer af botanisk, uorganisk-mineralsk (ikke fx mineralsk olie) eller animalsk oprindelse (med undtagelse af døde hvirveldyr) og disses blandinger og reaktionsprodukter med hverandre. Udelukkende fysiske processer inkl. ekstraktion med de i Anneks 1a opførte ekstraktions- og renselsesmidler og i Anneks 1b opførte pH-justerende midler er tilladte til udvinding og yderligere forarbejdning.

Enzymatiske og mikrobiologiske reaktioner er også tilladt, såfremt der udelukkende anvendes naturligt

forekommende mikroorganismer eller enzymer udvundet derfra og så længe slutproduktet er identisk med de stoffer, som findes i naturen.

Råmaterialer fra planter eller af animalsk oprindelse såvel som færdige produkter må ikke udsættes for ioniserende stråling. Blegning af naturlige substanser er kun tilladt, såfremt der ikke anvendes klor (natriumhypochlorit).

Referer venligst til afsnit 1.2.3 vedrørende regulatoriske detaljer i forhold til naturlige parfumer (fx. æteriske olier) med reference til ISO 9235.

2.3.3 Vand

Kilden til vand, som indgår i naturkosmetik er vilkårlig. Når andelen af naturlige stoffer i det færdige kosmetiske produkt beregnes (jf. afsnit 3), beregnes vand altid kun som naturligt, hvis det stammer direkte fra en vegetabilsk kilde (direkte fremstillet vegetabilsk juice).

Naturlige stoffer med indhold af vand medregnes, med følgende vægt procenter: *

- a) Vegetabilsk juice: 100% som naturligt stof.
- b) Opkoncentrerede vegetabilsk juice: Kun det rene (100%) koncentrat medregnes som naturligt stof; men ikke vand anvendt til fortynding.
- c) Vandige ekstrakter: Kun plantedelen medregnes som naturlig.
- d) Vand-alkohol ekstrakter: Planten og den alkoholiske andel medregnes som naturlige, idet det forudsættes, at alkoholen er naturlig.

* Eksempler på beregninger af planteekstrakter og hydrolater/blomstervand er angivet i Anneks 6.

2.4 Naturidentiske stoffer

Naturidentiske stoffer må kun anvendes, når naturlige stoffer ikke kan udvindes fra naturen ved hjælp af en rimeligt-teknisk indsats.

Naturidentiske stoffer håndteres i positivlister:

- **Annex 2: Naturidentiske, uorganiske pigmenter og mineraler**
- **Annex 4a: Naturidentiske konserveringsmidler (Afsnit 2.4)**

Kun de naturidentiske stoffer, som er opført i disse lister må bruges i naturkosmetik

Positivlisterne i Anneks 2 og 4a vil blive opdateret regelmæssigt.

2.3. Naturafledte stoffer

Anvendelsen af **naturafledte stoffer** kan kun retfærdiggøres, dersom deres funktion ikke kan opnås ved hjælp af naturlige stoffer. Naturafledte stoffer fremstilles altid ud fra naturlige stoffer. De naturlige startmaterialer til naturafledte stoffer skal helst være af økologiske kvalitet.

Naturafledte substanser bør kun produceres ved hjælp af processer som efterligner fysiologiske processer (fx dannelse af glycerider ved fordøjelse af fedtstoffer). Antallet af kemiske procestrin bør holdes på et minimum.

Naturafledte substanser må kun anvendes til produktionen af naturkosmetik, såfremt de er udvundet via kemiske reaktioner, inklusiv bioteknologiske processer, fra naturlige stoffer som defineret i afsnit 2.1 (fx fedtstoffer, olier, vokse, lecithiner, mono-, oligo- og polysaccharider, proteiner og lipoproteiner).

Kun følgende kemiske reaktioner er tilladte:

- Acylering
- Amidering
- Kondensering (med eliminering af vand)
- Dehydrogenering
- Dimerisering
- Esterificering
- Glycosidering
- Hydrogenering
- Hydrogenolyse
- Hydrolyse (inkl. forsæbning),
- Neutralisering (med oxygen, ozon og peroxider)
- Fosforylering
- Pyrolyse
- Sulfatering
- Transesterificering

Alle nødvendige hjælpestoffer og katalysatorer, inkl. enzymer og mikroorganismer, som ikke er eksplicit defineret i NATRUE-kriterierne må kun bruges: (a) i forbindelse med en forbedring bæredygtighed for at få en bedre tilpasset energieffektivitet eller (b) på grund af nuværende teknisk uundgåelige alternativer.

I alle tilfælde hvor:

- Katalysatoren anvendt i reaktionen er ikke-enzymatisk / ikke- mikrobiologisk
- Den enzymatiske / mikrobiologiske reaktion producerer et slutprodukt, som ikke er identisk med stoffer i naturen
- Reaktionerne opnås ved at bruge et enzym isoleret fra rekombinante mikroorganismer

Skal dette stof klassificeres som Naturafledt

Anvendelsen af rekombinante mikroorganismer (Genetically Modified Microorganisms, GMMs), til andet end til produktion af rekombinante enzymer, hvor det kan retfærdiggøres ifølge afsnit 1.2.3, er ikke tilladt

I alle tilfælde skal hjælpematerialer og katalysatorer fjernes helt efter brug, eller i det mindste til et niveau der betragtes som teknisk uundgåelige og som kun efterlader teknologisk ineffektive spor i det færdige produkt.

Den miljømæssige forlidelighed for naturafledte stoffer skal vurderes særskilt for at sikre, at disse kan vende tilbage til naturen uden at forårsage skader på den naturlige cyklus. Naturafledte stoffer, der anvendes som overfladeaktive stoffer, må opfylde særlige krav for nedbrydelighed (Afsnit 1.2.4; Regulativ (EC) Nr. 648/2004).

Naturafledte stoffer inkluderer også yderligere stoffer (ud over de i afsnit 2.2 nævnte), som forekommer naturligt, men ikke kan udvindes i tilstrækkelige mængder fra deres naturlige kilder ved brug af tidssvarende teknologi.

Anneks 3 indeholder en åben liste over godkendte naturafledte stoffer (INCI), som kan leve op til de ovennævnte krav. Denne liste vil blive opdateret regelmæssigt.

2.4 Konserveringsmidler

Til konservering af naturkosmetik kan de naturidentiske konserveringsmidler, der er opført i Anneks 4a anvendes (i overensstemmelse med Anneks V i kosmetikforordning (EC) Nr. 1223/2009).

Naturafledte stoffer, som er tilladt ifølge Anneks V i kosmetikforordning (EC) Nr. 1223/2009, skal overholde kravene givet i Afsnit 2.3.

Positivlisterne i Anneks 4a og 4b vil blive opdateret regelmæssigt.

2.5 Produktion, behandlings- og fyldeprocesser

Det skal under alle forarbejdnings-, produktions- og påfyldningsprocesser sikres at uønskede stoffer afledt fra disse processer, fra emballager, eller fra opbevaringsbeholdere ikke overføres til produkterne.

3 Minimumskrav for forskellige niveauer af naturkosmetikprodukter til indhold af naturlige stoffer, naturlige stoffer af økologisk kvalitet, og maksimale værdier for naturafledte stoffer

Se venligst Tabel 1 for niveauer af naturlige og naturafledte stoffer for hhv. hvert certificeringsniveau og produktkategori.

3.1. Naturkosmetik

Minimumsniveauet for naturlige stoffer og maksimumniveauet for naturafledte råmaterialer (med henvisning til hele formuleringen) præsenteres for hver produktkategori i Tabel 1 (her gælder Anneks 5 ikke).

3.2. Naturkosmetik med økologisk andel

Ud over de basale krav fastlagt i afsnit 3.1 skal følgende yderligere krav efterleves:

Yderligere krav:

3.2.1 Mindst 70% af de naturlige og naturafledte stoffer (hvis de er tilladt efter § 3.2.2) hidrørende fra planter eller dyr indeholdt i produktet skal komme fra kontrolleret, økologisk landbrug og/eller fra vildtindsamling, certificeret af et behørigt anerkendt certificeringsorgan eller myndighed i overensstemmelse med en økologisk standard eller regulering, som er godkendt i [IFOAM familien af standarder](#) eller efter denne standard.

3.2.2 Hvis de i produktet indeholdte naturafledte ingredienser, er produceret ud fra kontrolleret økologiske start-materialer vil den økologiske andel som opført i Anneks 5 blive taget i betragtning og tillagt i den totale økologiske andel. Listen vil regelmæssigt blive opdateret med henblik på at tage hensyn til den øgede tilgængelighed af sådanne naturafledte stoffer baseret på økologiske basisråvarer.

3.3 Økologisk kosmetik

Ud over de basale krav fastlagt i afsnit 3.2 skal følgende yderligere krav efterleves:

Yderligere krav:

3.3.1 Mindst 95% af de naturlige og naturafledte stoffer (hvis de er tilladt efter § 3.2.2) hidrørende fra planter eller dyr indeholdt i produktet skal komme fra kontrolleret, økologisk landbrug og/eller fra vildtindsamling, certificeret af et behørigt anerkendt certificeringsorgan eller myndighed i overensstemmelse med en økologisk standard eller regulering, som er godkendt i [IFOAM familien af standarder](#) eller efter denne standard.

3.3.2 Hvis de i produktet indeholdte naturafledte ingredienser, er produceret ud fra kontrolleret økologiske original/start-materialer vil den økologiske andel som opført i Anneks 5 blive taget i betragtning og tillagt i den totale økologiske andel. Listen vil regelmæssigt blive opdateret med henblik på at tage hensyn til den øgede tilgængelighed af sådanne naturafledte substanser/stoffer baseret på økologiske basisråvarer.

4. Krav til bærematerialer (fx vådservietter og rondeller)

Alle bærematerialer i kosmetik brugt til applicering af en formulering på hudens overflade (fx servietter eller rondeller) skal opfylde kravene til naturlige og/eller naturafledte stoffer og de skal være udvundet af fornyelige materialer.

5. Krav til emballering og emballagemateriale

1. Emballageforbrug skal så vidt muligt holdes på et minimum.
2. Om muligt bør produkter designes til flere ganges anvendelse (prøvepakker undtaget).
3. Hvis der er teknisk mulighed for og adgang til genbrugelige emballagematerialer (fx glas, aluminium, papir/pap og/eller genanvendelig plast så som PET [Polyethylene Terephthalate]; PP [Polypropylene]); om muligt fremstillet af fornyelige råmaterialer, skal disse anvendes.
4. Halogeneret plast må ikke anvendes til emballage (fx Polyvinyl klorid; klorineret plast).
5. Trykbeholdere med kun luft, nitrogen, oxygen, kuldioxid og/eller Argon (men uden VOC – Volatile Organic Compounds) kan certificeres som naturlig eller økologisk kosmetik ifølge NATRUE. Gasser vil ikke blive taget i betragtning i forbindelse med beregning i henhold til Tabel 1.

6. Annekser

De følgende annekser kan findes i online tilgængelige Excel-fil "[Annexes Version 3.7](#)":

Anneks 1a: Ekstraktionsmidler, som er godkendte til fremstilling af naturlige stoffer

Anneks 1b: pH-justerende og ionbytende midler godkendt til fremstillingen af naturkosmetik

Anneks 2: Naturidentiske, uorganiske pigmenter og mineraler godkendt til anvendelse i naturkosmetik

Anneks 3: Naturafledte stoffer godkendt til produktion af naturkosmetik (åben liste af INCI-betegnelser)

Anneks 4a: Naturidentiske konserveringsmidler godkendt til produktion af naturkosmetik

Anneks 4b: Naturafledte konserveringsmidler godkendt til produktion af naturkosmetik

Anneks 5: Økologiske andel af naturafledte substanser, hvis de er forarbejdet ud fra økologiske råmaterialer ifølge certificering af et behørigt anerkendt certificeringsorgan eller myndighed i overensstemmelse med en økologisk standard eller regulering, som er godkendt i IFOAM familien af standarder eller efter denne standard.

Anneks 6: Eksempler på beregning af den naturlige (økologiske) andel af planteekstrakter og hydrolater/blomstervand

Table 1: Krav til produkter certificeret efter NATRUE kriterierne pr produktkategori

Minimumindhold af naturlige stoffer (%) (grøn) og maksimum indhold af naturafledte stoffer (%) (Orange).
Bemærk de yderligere krav nedenfor.

	1***	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11***	12#	13
Indhold af råvare i det færdige produkt (%)	Olier/vandfrie rense- og Hudpleje-produkter	Parfumer, Eau de Parfume, Eau de Toilette, Eau de Cologne	Hudpleje emulsioner (W/O) og Oliegeler	Dekorativ kosmetik indeholdende vand	Deodoranter og antiperspiranter	Hudpleje emulsioner (O/W) og geler	Solbeskyttelsesprodukter	Hårplejeprodukter	Renseprodukter indeholdende detergenter	Mundpleje produkter	Dekorativ kosmetik, vandfri	Sæber	Vandige opløsninger
Naturkosmetik (Niveau 1)	90	60	30	15	15	10	10	3	3	2	1	1	0,1
	10	10	15	20	30	20	45	40	85	70	50	99	5
Naturkosmetik med økologisk andel (Niveau 2)	90*	60*	30*	15*	15*	15*	15*	15*	15*	15*	15*	1*	15*
	10**	10**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	99**	5**
Økologisk kosmetik (Niveau 3)	90*	60*	30*	20*	20*	20*	20*	20*	20*	20*	20*	1*	20*
	10**	10**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	15**	99**	5**

Der er ingen specifikke krav eller begrænser angående procent-indholdet af naturidentiske stoffer eller vand

undtagen hvor det er indikeret

- * Krav til indhold af stoffer fra kontrolleret økologisk landbrug i afsnit 3.2 og 3.3.
- ** Produktion af naturafledte stoffer fra økologiske start-materialer i afsnit 3.2 (Naturkosmetik med økologisk andel) eller afsnit 3.3 (Økologisk kosmetik).
- *** Op til 4,4 % vand indeholdt i alkohol ses der bort fra når produktkategori afgøres – dermed accepteres produktet stadig som vandfri.
- # For kategori 12 produkter (faste sæber fremstillet ved forsæbning) i afsnit 3.2 eller afsnit 3.3: Minimum økologisk krav (henholdsvis $\geq 70\%$ eller $\geq 95\%$ indeholdt som * og **) referer til både naturlig og naturafledte andele.